

Symposium Tree Selection zet toekomstgericht boombeheer centraal

Klimaat, kennis en samenwerking bepalen het sortiment van morgen

Droogte, hittestress en bodemdegradatie: boombeheerders staan voor grote uitdagingen.

Tijdens de eerste editie van het Symposium Tree Selection, bij Boomkwekerij Udenhout, stond de vraag centraal: Welke bomen planten we in de stad van vandaag – en morgen? Zo'n 160 deelnemers uit de boomkwekerij- en groensector kwamen samen om kennis te delen, te netwerken en vooruit te kijken.

Auteur: Frank van de Ven

De dag begon – geheel volgens Brabantse traditie – met een worstenbroodjes-lunch. Dagvoorzitter Jacqueline Kerkhof leidde het middagprogramma in goede banen. Hoewel hoofdspreker Henrik Sjöman wegens ziekte verstek moest laten gaan, nam zijn Britse collega Andrew Hiron het stokje overtuigend over.

Huiswerk doen

Beiden werken aan hetzelfde internationale onderzoeksproject naar boomsoorten en droogtetolerantie. Hiron trapte af met een oproep aan boombeheerders om hun 'huiswerk' te doen: 'Er bestaan wereldwijd meer dan 70.000 boomsoorten, maar slechts een fractie

is geschikt voor stedelijke omstandigheden.' Volgens Hiron overlijden veel stadsbomen door droogte en gebrekkige verzorging. Met tools zoals de *Drought Tolerance Index* kunnen beheerders beter beoordelen welke soorten bestand zijn tegen hittestress. Samen met Sjöman ontwikkelde hij een digitale soorten-gids met ruim 280 boomsoorten, beschikbaar via www.tdag.org.uk – ook in het Nederlands.

Begrip van boomgedrag

In zijn tweede presentatie besprak Hiron de CSR-methode, een model dat uitlegt hoe bomen omgaan met stress, schaarste en concurrentie. Door bijvoorbeeld het bladgewicht te

‘Niet elke boom past overal. Wat in Leiden werkt, hoeft elders niet te slagen’

Andrew Hiron

Henry Kuppen

Jaap Smit

Patrick Bellan

meten, kunnen beheerders zien hoe veerkrachtig een soort is. 'Wie het gedrag van bomen begrijpt, maakt betere combinaties en bouwt aan een robuuster bomenbestand.'

Leiden als voorbeeld

Eduard Groen presenteerde vervolgens het Leids Register Ecologische Bomen, een unieke lijst die soorten beoordeelt op ecologische waarde en geschiktheid voor stedelijke aanplant. Leiden telt 84.789 bomen, te bekijken op openbomenkaart.org. 'Niet elke boom past overal. Wat in Leiden werkt, hoeft elders niet te slagen,' benadrukte Groen. Het register werkt met scores van -1 (niet aanplanten) tot 4 (voorkeurssoort) en is opgesteld in samenwerking met lokale kwekers. De aanpak toont dat biodiversiteit, data en maatwerk uitstekend samengaan.

Van sierwaarde naar weerbaarheid

In het tweede deel van de middag stond toekomstgericht boombeheer centraal. Henry Kuppen hield een vurig pleidooi voor klimaat-adaptieve keuzes: 'Lindes verdragen slecht strooizout en beuken krijgen het moeilijk. We moeten kiezen voor soorten die passen bij het

klimaat van morgen.' Volgens Kuppen verschuift de focus in het sortiment van sierwaarde naar functionaliteit. Soorten als *Paulownia* tonen zich flexibel in extreme omstandigheden, maar ondoordacht importeren van exoten is riskant. 'Zet de juiste boom op de juiste plek – voor de juiste reden. En werk met duidelijke groennormen.'

Malmö als inspirerend voorbeeld

De Zweedse boomspecialist Patrick Bellan liet zien hoe Malmö – de derde stad van Zweden – bomen inzet als graadmeter voor leefbaarheid. De stad hanteert het 3-30-300-principe. Dat houdt in dat je zicht op 3 bomen vanuit elk raam moet hebben, er 30 procent boomkroonbedekking per wijk moet zijn en er binnen 300 meter van elke woning een park of bos moet zijn. 'Bomen planten we niet lukraak. Elke soort heeft een doel,' aldus Bellan.

Klimaatscenario's vragen om durf

Afsluitend wees Jaap Smit op het belang van anticiperen op klimaatverschuivingen: 'We bewegen ons van een zeeklimaat naar een landklimaat. Droge zomers zijn geen toekomstbeeld, maar realiteit.' Smit pleitte voor sorti-

'Wie het gedrag van bomen begrijpt, maakt betere combinaties en bouwt aan een robuuster bomenbestand'

mentskeuzes die passen bij meerdere klimaatscenario's en wees op het belang van het stellen van concrete doelen – of dat nu biodiversiteit, verkoeling of CO₂-opslag is. Hij ziet ruimte voor een mix van inheemse én uitheemse soorten om nieuwe fauna te stimuleren en weerbaarheid te vergroten.

Samenwerking als sleutel

Tijdens het Tree Officers Forum, waarin alle sprekers vragen uit het publiek beantwoordden, stond één boodschap centraal: samenwerking. Ontwerpers, boombeheerders, kwekers en aannemers moeten elkaars taal beter leren spreken. 'De juiste boom begint bij de tekentafel,' klonk het eensgezind. Volgens de deelnemers kan betere samenwerking tussen ontwerp en uitvoering leiden tot minder faalkosten, gezondere bomen én een toekomstbestendige leefomgeving.

Afsluiting

De dag eindigde met een informele borrel en een verrassende afsluiting: dagvoorzitter Jacqueline Kerkhof vatte het evenement samen met een lied op de banjo. Ze slaagde erin om de zaal luidkeels mee te laten zingen met haar liedje. Na afloop kon er een kijkje genomen worden bij de stands van Firms, Boomkwekerij L.B. Ruijgrok, Boom & Bongeur, Boomkwekerij Vlemminx, Oppotbedrijf.nl en Nursitree. De organisatie was in handen van Vakblad Boomzorg: Uitgeverij NWST en TreePort Brabant met als gastheer Boomkwekerij Udenhout.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!